

Удружење породица киднапованих и несталих лица
на Косову и Метохији

ЧАСОПИС „ОТЕТА ИСТИНА“ – БРОЈ 2, септембар – новембар 2004.

НЕИЗВЕСНОСТ УБИЈА

И даље су четири верна пратиоца породица киднапованих на Космету туга, сузе, очај и бол.

Још јуна 1998. године, киднаповања Срба и неалбанаца, али и Албанаца који нису били истомишљеници терориста, постала су најефикаснији вид притиска. Страх од отмица и убистава увукао се у становнике Косова и Метохије. Постао је уствари један од гласних разлога масовног исељавања и напуштања Покрајине. Требало би много времена и простора да се опишу сва зверства која су албански екстремисти починили и још то раде на Космету, а предуг би био списак имена људи који су страдали, пре и после доласка мировних снага на те просторе, управо од људи који су сами себе прогласили за војску, сами хапсили и одводили људе у илегалне логоре, мучили их, пресуђивали им, убијали.

На њиховој мети били су сви: земљорадници, новинари, возачи, професори, домаћице, лекари, радници, инжењери, студенти, трговци, ученици, па и малолетна деца. Ко није био са терористима, био је против њих, сматрали су они. Непојмљиво је да је 1303. људи насилно одведено из својих кућа, на путу до радног места, из продавница, са улица, посла и болничких постеља. Неки који су имали много среће у међувремену су ослобођени, неки пронађени мртви, неки су за своју слободу платили велики откуп, а око 800 се води као нестало. А како да нестане човек? Он мора негде да се налази. Или је заробљен, или мртав. Треба коначно после шест година рећи шта је са Костићима, са породицама Секулић, са Васићима, Рајковићима, Шутаковићима, Баљошевићима, Шутићима и многим другим насилно одведеним Србима. Отимани су брачни парови, очеви и синови, браћа, мајке и кћери...

Много је људи страдало на тако малом простору, али оно што је најтеже пада породицама киднапованих и несталих лица јесте неизвесност. Уверили су се они, по ко зна који пут, да је нада један од оних лекова који не лече, већ само продужују патњу. Зашто је за њих истина недокучива, изгубљена негде у косметским љивама и врлетима, или албанским казаматима? Па Косово није свемир, нека далека планета па да се тамо не може доћи. Да хоће, моћници

који диктирају правила игре, решили би то врже него што се то ико овде нада, али постоји један проблем: -они то неће, у овом тренутку њима истина не одговара, нити је желе.

ОБЕЛЕЖЕН ЈЕ МЕЂУНАРОДНИ ДАН НЕСТАЛИХ 30. АВГУСТ „ГРЕХ ЈЕ ЋУТАТИ“

Ми, представници Удружења киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији након обраћања свим државним и међународним институцијама тражимо само своја елементарна људска права и инсистирамо да се по хитном поступку, без оклевања, политичких вагања, страначких подела и политичких поена одговори где су киднапована и нестала лица, где су људи из 144 логора за које је утврђено да постоје, где је педесеторо киднаповане деце и зашто КФОР не врати документацију односно доказни материјал о злочинима? Зашто се не поштује Женевска конвенција о људским правима? Захтевамо да се преживели ослободе, убијени ексхумирају и идентификују. Упућујемо апел албанским лидерима, дојучерашњим комшијама, колегама и пријатељима да учине све што је у границама људских, моралних и правних норми како би помогли унесрећеним породицама.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА НОВИНАРЕ ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА НЕСТАЛИХ:

Представници свих пет удружења породица киднапованих и несталих у ратовима који су се водили на просторима бивше Југославије упутили су заједнички апел нашој и међународној јавности „да породице несталих не постану жртве погрешне политике садашње власти, ако су њихови нестали били жртве погрешних политика претходних власти“. Време је да неидентификоване жртве уместо НН коначно добију име. Хрватска влада није кооперативна, тамо се налази безброј нерегистрованих и скривених гробница јер је од 7000 људи погинулих или несталих, ексхумирано само 500 особа, а њих око 200 идентификовано. Чедо Марић, председник Удружења породица несталих лица из Крајине истиче да су ексхумиране свега четири гробнице у Книну, затим у Грачацу, Кореници и подножју Велебита. Још 24 регистроване гробнице чекају ексхумацију. Проблем ексхумације је присутан и на територији Косова и Метохије најчешћи разлог је недостатак безбедности.

МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА О НЕСТАЛИМА НА ПРОСТОРИМА БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ - „МОЖЕМО И МОРАМО ДО ИСТИНЕ“

Генеза већине проблема почиње и завршава речју политика а политизација овог проблема равна је самом злочину – речено је на конференцији одржаној у Опатији. Присутствовале су све делегације са простора бивше Југославије,

сложне са закључком да се питање киднапованих и несталих лица може мерити са хуманитарном и цивилизацијском катастрофом.

Скренута је пажња да постоје сазнања да се заједничке и појединачне гробнице на Космету уништавају у циљу затирања доказа. Упућен је апел да се архиви отворе како у домаћим тако и међународним институцијама и другим невладиним организацијама која су сакупљана на Космету и однета у матичне земље. Затражено је убрзавање процеса ексхумација, идентификација и предаје тела киднапованих и убијених лица. Убрзавање истрага на предметима несталих, систематизација података.

РЕГУЛИСАТИ ПРАВА ПОРОДИЦА КИДНАПОВАНИХ И НЕСТАЛИХ ЛИЦА - ПРОМОВИСАНА ПРАВНА СТУДИЈА

Промоција књиге „Правне студије породица несталих у Србији и Црној Гори, њихове потребе и права“, коју је урадио МКЦК одржана је недавно у Дипломатском клубу у Београду. У име породица свих несталих бивше Југославије, која треба да прерасту у унију присутнима се обратио председник Удружења породица несталих и убијених Црне Горе Радивоје Симовић, који је истакао значај ове студије. Чланови породица несталих лица, по нестанку својих најмилијих нашли су се у веома незавидној ситуацији с обзиром да у нашем законодавству није регулисан статус несталих лица и то се рефлектује и на статус породица. Препоруке изнете у овој студији у великој мери решавају те проблеме и олакшавају тежак положај породица несталих јер су обухватиле све оне проблеме са којима се оне свакодневно сусрећу покушавајући да остваре своја права. Међутим, цео пројекат, за који је утрошено много времена, труда и новца, неће значити ништа уколико не буде прихваћен и имплементиран у закон од стране људи који су за то одговорни. Зато, апелујем на владе и представнике власти Србије и Црне Горе да максимално озбиљно приђу овом проблему како нам се не би десило, као са судбином несталих, да породице трагају за својим правима до краја живота остављене на милост и немилост правним празнинама и њиховим различитим тумачењима-нагласио је Радивоје Симовић.

Због шестогодишњег оглушавања о патње и многобројне проблеме са којим се суочавају породице киднапованих лица упућено је ОТВОРЕНО ПИСМО „ИМАМО ПРАВО НА ИСТИНУ“.

Иако смо само обични људи који траже своју киднаповану децу, браћу, сестре, родитеље, брачне другове и рођаке који су настрадали од руке албанских терориста, на жалост морали смо у овом тренутку да се позабавимо питањима из геополитике и међународне политике, како бисмо коначно покушали да схватимо како смо се то нашли у рукама манипуланата.

Иако свакога дана слушамо приче о Хашком трибуналу, притисцима, хапшењима, злочинима, није нам јасно како услед толиког рада и притисака ни један једини српски случај није решен до краја, зашто ни једна терориста није ухапшен, осим Фатмира Љимаја које је оптужница, како кажу, на климавим ногама. Занимљиво је да се притисци врше само према наводним злочинима Срба, иако су сви добро упознати са чињеницом да има далеко више злочина над самим Србима и другим народима почињеним од стране ОВК. Размишљајући о таквој контра логици, вратили смо се на почетак саме ствари, далеко од самог „почетка“ – како га неки други виде.

Нису ратни злочини над нама почели 1999. године већ много раније, па се питамо ако постоје потешкоће да се злочини из овог периода реше (због проблема са УМНИК-ом и Трибуналом), какве то тешкоће постоје па да не могу да се реше предмети из 1998. године ? веома је јасно ко би за то могао да сноси одговорност, а питање одговорности је тематика о којој се нико и не усуђује да помисли – осим нас.

Наша проблематика везана је за: масовне гробнице, илегалне затворе, убиства – укратко ратне злочине и злочине против човечности. Самим тим, ми и наше жртве смо ти који су овде у питању, сви ми који представљамо и камен спотицања и идеалну прилику да се преко нас играју разне игре, како коме то одговара. А ми, ми смо само обични људи, једно малено Удружење породица несталих и киднапованих лица које није ни политички фактор нити професионална скупина истражитеља. Зато питамо: Колико има масовних гробница на Косову и Метохији, бесмислених радних група и састанака, наводних шефова и експерата који ни после 6 година не могу да нађу заједнички језик а камоли нешто друго? Има их много, много више него ли свих гробница пронађених у ужој Србији, којих је само три. Када се о нама ради има их двадесет пута толико. Зар је у томе проблем? Ако је одговор потврда, питање је за кога?

ЗАШТО СЕ ЋУТИ?

Зид ћутања, неразумевање, изигравање, искоришћавање, манипулације – то је једино зашта ми знамо и једино што нам је било понуђено, од Београда – Брисела – Приштине : Њујорка. Разлике није било нити је има. Намеће се само један закључак а то је да наводних сукоба међу наведеним званичницима око свега овога и нема – јер да их има, па нешто би до сада конкретно и било учињено. Свако онај ко нам је пришао људски и професионално је уклоњен и смењен, или просто ограђен тако да не може да учини ништа. То није сасвим случајно.

Резултанта свега је јако чудна, за нас очекујућа а за неке људе велики проблем и камен спотицања. Због чега је за нас то „нормално“? па, нормално је ако би се знало ко су људи и експерти који стоје иза целе ствари, ко су им сарадници и са ким сарађују. Знамо врло добро да се ради о истим онима који су испекли занат лажирајући сценарио од Маркала, Сребренице до Рачка. Сада су наметнути и нама, да ставе тачку и на Косовски егзодус, да униште све доказе и трагове, да исконструишу све злочине али онако како њима одговара и треба, а не онако како заиста то јесте. Шта ми можемо да учинимо, како да им се супроставимо, како да дођемо до истине, ко ће нам помоћи?

И због тога, нема откривања и рада на новим гробницама којих има и које су пронађене, зато нема хапшења терориста, зато нема решења нити истине – ми и наше жртве смо габарит на пољу одређених политика, личних амбиција, тежњи и договора испод стола појединих група и појединаца. Ми то добро знамо, па је време да се о томе и јавно проговори. Ми смо и даље исти, нисмо се променили нити смо постали људи без наде, вере, достојанства и части. Нисмо одустали од наше борбе и трагања, иако тај пут постаје не само тежак већ и опасан. Наши животи су ионако стали, заустављени тамо одакле су нас протерали, све нам је узето и наши најдражи. Над нама се и данас, и у овом тренутку константно врши злочин – злочин против истине, а ако убијете истину шта нам је онда преостало? Ко ће профитирати од целокупне ове ситуације? Ко су људи који ће овим приступом бити заштићени и сачувани до сами терористи?

Надамо се да ће овај наш глас, малени глас разума и истине допрети до људи који би требало да мисле о нама. Не ради се о њиховим емоцијама и души, која би ако ништа друго требало да мисле о нама. Не ради се о њиховим емоцијама и души, која би ако ништа друго требало да буде уз нас, уз свој сопствени народ (ако је уопште и имају). Ради се о гласу разума, последњем апелу да се одређени људи узму у памет, у име части, истине и да савесно и поштено одраде свој део посла. Немају чега да се стиде. Стидети се треба једино оних поступака који воде заташкавању, лажирању и ћутању над нашим мртвима и над нама самима. Ми сами не можемо јер смо само обични људи којима је потребна помоћ и стручна подршка. Ако смо толико битни да се на нама леме копља Хага и УМНИК-а, онда треба да заиста постанемо толико битни па да се на овом проблему докаже права истина ако баш неко хоће да се бави ратним злочинима – али оним правим!

Обраћамо вам се у име оних који су остали у својим домовима, верујући у све потписане резолуције, споразуме и обећања да ће бити заштићени. Они су у нашим душама мученици и јунаци!

За нас нема људских права, нити за нас важи Женевска конвенција. Још једном, апелујемо на све људе добре воље да имају разумевања за овај проблем и да нам помогну у расветљавању истине!

Удружење породица киднапованих и несталих лица на Косову и Метохији.